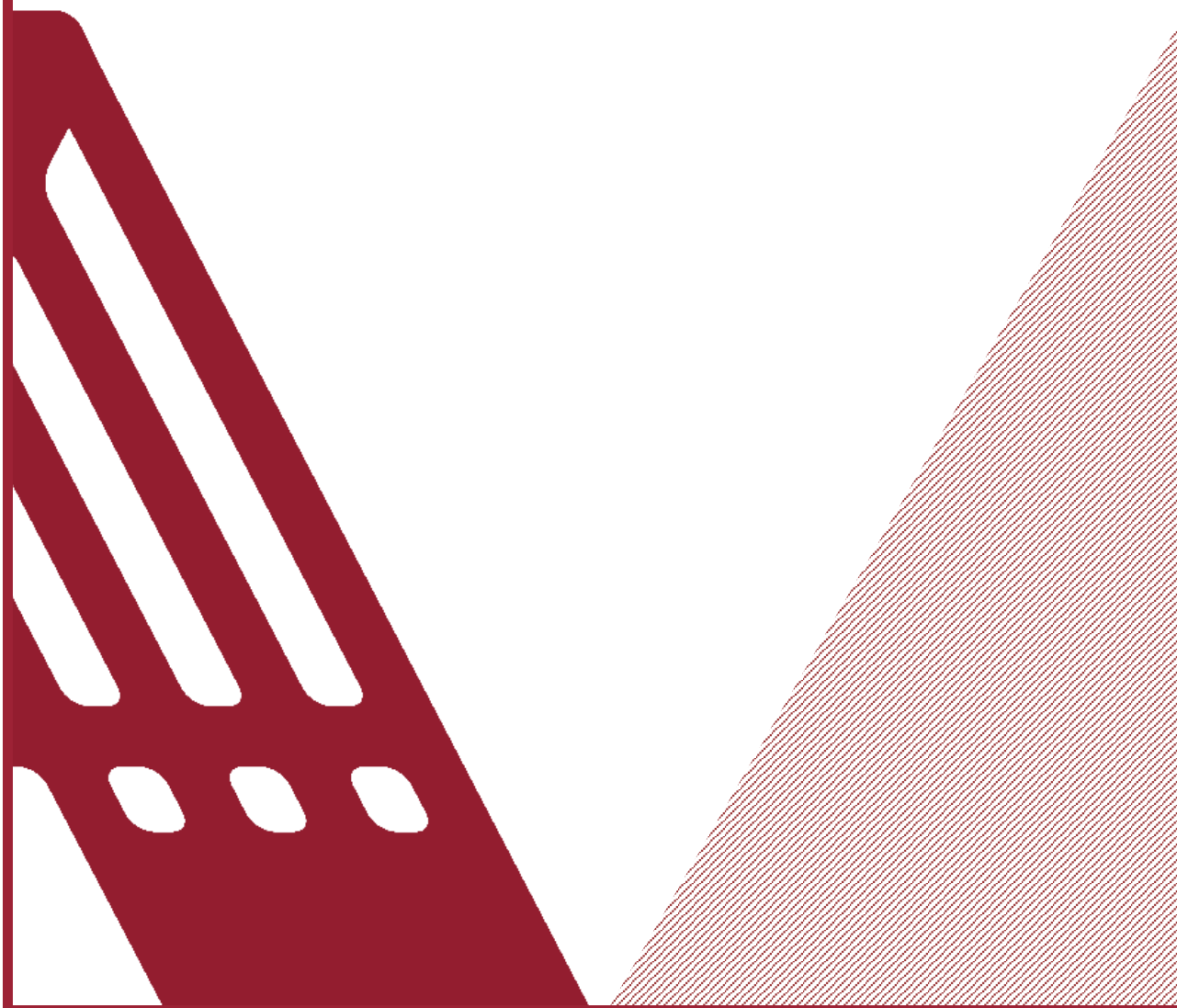

Recomanacions

AVAF

FAQ

**Preguntes més freqüents sobre
Plans de Mesures Antifrau**

Recomanacions AVAF

FAQ

Preguntes més freqüents sobre Plans de Mesures Antifrau

juliol de 2022

Agència de Prevenció y Lluita contra el Fraud i la
Corrupció de la Comunitat Valenciana

València, juliol de 2022

La versió digital d'este document está accessible en el web:
www.antifraucv.es

S'emet la present recomanació, en compliment de les funcions atribuïdes en l'article 4.f) de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana consistents a assessorar i formular propostes i recomanacions en matèria d'integritat, ètica pública i prevenció de la corrupció en les entitats incloses en el seu àmbit d'actuació.

L'Agència

Ens trobem en:
C/ Navellos, 14-3 | 46003 València
96.278.74.50
<https://antifraucv.es>

Servei de Prevenció:
prevencio@antifraucv.es

Gabinet de comunicació:
comunicacion@antifraucv.es

Xarxes socials:

FAQ

PREGUNTES MÉS FREQUENTS SOBRE PLANS DE MESURES ANTIFRAU.

La present compilació de preguntes es realitza en el marc de les funcions d'assessorament atribuïdes al servei de Prevenció de l'AVAF en l'article 4.f) de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana. S'adverteix que el contingut d'aquest material és de caràcter orientatiu per a la seua presa en consideració, en el seu cas, per cada administració promotora del pla, els òrgans de govern del qual són responsables últims de l'elecció i posada en pràctica de les mesures contingudes en aquest. S'adverteix, no obstant això, i als efectes oportuns, que l'òrgan amb competències de control dels plans de mesures antifrau exigint per l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, és el Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA).

Qui és l'òrgan competent en l'àmbit espanyol per a la protecció dels interessos financers de la Unió Europea?

El Servei Nacional de Coordinació Antifrau (d'ara en avant SNCA), és l'òrgan amb competències en la protecció dels interessos financers de la Unió Europea per mandat de l'article 3.4 del Reglament 883/2013 (UE, Euratom). En aqueix sentit, és l'òrgan competent en matèria de control dels plans de mesures antifrau (d'ara en avant, PMA), així com de les restants exigències dels projectes vinculats al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència finançats amb els fons europeus adscrits al Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR).

Per a facilitar l'elaboració d'un PMA, el SNCA ha publicat una [Guia per a l'aplicació de mesures antifrau](https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx) en l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i els seus Annexos (<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx>).

Quines entitats/organismes tenen l'obligació d'elaborar un PMA?

L'Ordre HFP/1030/2021 de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (Ordre HFP/1030/2021) obliga a

TÍTULO DEL DOCUMENTO

RECOMANACIONSAVAF

confeccionar un PMA a tota entitat decidora o executora que participe en l'execució de mesures del PRTR (art.6.1). Tals definicions poden consultar-se en l'Annex I de l'Ordre (Glossari de Termes).

No obstant això, des d'aquesta Agència Valenciana Antifrau es considera apropiat que es faça constar que el *PMA és el primer pas cap a l'elaboració d'un futur Pla d'Integritat pública en el qual amplie l'àmbit del primer a la protecció de tota mena de fons públics (no sols dels fons procedents de la UE) de qualsevol mena d'irregularitat (no de les essencialment penals, a l'efecte de la UE), en línia amb la Llei 1/2022, de 13 d'abril, de la Generalitat, de Transparència i Bon Govern de la Comunitat Valenciana. S'aconsella la lectura, a aqueixos efectes, de la Guia AVAF "El Pla d'integritat pública: full de ruta i annexos facilitadors", aprovada per Resolució del Director de l'AVAF de data 15 de novembre de 2021 (d'ara en avant, Guia AVAF).[Guia avaf pla de integritat publica.pdf \(antifraucv.es\)](https://antifraucv.es/Guia_avaf_pla_de_integritat_publica.pdf).

Les entitats beneficiàries han d'elaborar un PMA? Quines són les seues obligacions?

Si actua només com a beneficiària, de conformitat amb l'Ordre, només hauria d'atendre els requeriments de l'article 8.1 de l'Ordre HFP/1030/2021, entre els quals no figura un PMA.

No obstant això, des d'aquesta Agència Valenciana Antifrau es recomana l'elaboració d'un Pla d'Integritat pública, segons l'indicat en la resposta a la pregunta anterior.

Amb quin termini compta l'entitat promotora per a elaborar i aprovar el PMA?

De conformitat amb l'article 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, s'estableix l'obligació d'aprovar el PMA per l'entitat decidora o executora, en un termini inferior a 90 dies des de l'entrada en vigor de l'Ordre o, en el seu cas, des que es tinga coneixement de la participació en l'execució del *PRTR.

On es poden trobar models tipus per a elaborar una declaració institucional contra el frau?

- Plantilla per a la política de lluita contra el Fraus. Comissió Europea https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_annex3_es.pdf
- Annex III de les "Orientacions per al Reforç dels mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos, referits en l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència" [2022-01-24 orientaciones prevencion deteccion correccion fraude, corrupcion y conflictos intereses.pdf \(mitma.gob.es\)](https://mitma.gob.es/2022-01-24-orientaciones-prevencion-deteccion-correccion-fraude-corrupcion-y-conflictos-intereses.pdf).
- Annex I de la "Guia AVAF: El Pla d'Integritat: Full de ruta i annexos facilitadors" [Guia avaf plan de integridad publica.pdf \(antifraucv.es\)](https://antifraucv.es/Guia_avaf_plan_de_integridad_publica.pdf).

És el mateix l'autoavaluació de mesures (Annex II.B.5 de l'Ordre) que l'autodiagnòstic i posterior autoavaluació de riscos?

No, no és el mateix. En aqueix sentit, l'**Autoavaluació de mesures** avalua aquelles amb les quals ja compta l'entitat promotora del pla segons el Test relatiu a l'estàndard mínim de l'**Annex II.B.5** de l'ordre HFP/1030/2021 "Test conflicte d'interés, prevenció del frau i la corrupció". Tal autoavaluació permetrà als òrgans de govern de cada entitat triar les mesures potestatives que es consideren necessàries.

L'**autodiagnòstic** és el pas previ que ha de realitzar cada entitat promotora del PMA com a reflexió interna dels factors de risc que incrementen la probabilitat d'ocurrència d'irregularitats i el seu impacte o gravetat. Pot consultar-se l'Annex VI de la Guia AVAF.

L'**autoavaluació** de riscos és una de les actuacions obligatòries per a les entitats promotores d'un *PMA segons l'article 6.5.c) de l'Ordre *HFP/1030/2021. En efecte, s'ha de partir necessàriament de la prèvia avaluació del risc en els processos clau de l'execució del *PRTR que serà objecte de revisió periòdica. En aqueix sentit, es recomana que el Pla integre l'autoavaluació de riscos o bé l'adjunte com a Annex. Amb la finalitat de facilitar la seua elaboració, es poden consultar els Annexos VIII, IX, X, XI i XII de la Guia *AVAF i elaborar la matriu de riscos que servisca com a eina de prevenció i detecció i que contindrà els possibles riscos com a escenaris potencials de frau, valorats en funció del seu impacte i probabilitat i categoritzant-se en funció del seu nivell, a més de definir les accions a implementar respecte a cada risc identificat.

Recomanem l'ús de l'Eina que contempla la Guia del SNCA (Annexos I i II). Aquesta eina parteix de la Guia de la Comissió Europea.

La matriu d'avaluació inicial del risc serà revisada amb periodicitat preferentment anual, basant-se en els resultats de les activitats de control desenvolupades sobre els negocis executats amb finançament del Mecanisme, la qual cosa redundarà en la modificació o adaptació dels controls preventius i de detecció.

Quins instruments existeixen per a facilitar la realització de l'avaluació de riscos de l'entitat?

- Guia de la Comissió Europea per al període de programació 2014-2020 sobre "Avaluació del risc de frau i mesures antifrau eficaces i proporcionades" (*EGESIF_14_0021_00 de 16 de juny de 2014, elaborada en ocasió dels fons UE de gestió compartida (estructurals) però d'ús recomanat per als fons de gestió directa
Next Generation:
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_management_verifications_es.pdf
Avaluació del risc de frau i mesures antifrau efectives i proporcionades.
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_es.pdf
Avaluació de l'exposició a riscos de frau específics - Selecció de sol·licitants per les autoritats de gestió - Com utilitzar l'eina:
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_annex1_es.pdf
Controls de mitigació recomanats
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_annex2_es.pdf

Verificació del compliment per part de l'autoritat de gestió de l'article 125.4 c) relatiu a l'avaluació del risc de frau i mesures antifrau efectives i proporcionades https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_annex4_es.pdf

- Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del PRTR del Servei Nacional de Coordinació Antifrau i Annex I (Excel) [Guía para la aplicación de medidas antifraude](#) en l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i els seus Annexos <https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx>
- “Guia AVAF: El Pla d'Integritat Pública: Full de ruta i Annexos Facilitadors” Annex VIII https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2022/03/12_220311_Actualizacion_Guia_avaf_plan_de_integridad_publica.pdf

És necessària l'aprovació del PMA per un òrgan col·legiat, així com la seua remissió a algun organisme en concret?

De conformitat amb la Guia elaborada pel SNCA, es recomana que els òrgans encarregats de l'aprovació dels plans de mesures antifrau en l'àmbit de les entitats decisores i executores siguin els següents:

- a) En l'àmbit de les Administracions de les Comunitats Autònomes, l'òrgan gestor de cada entitat executora (òrgans designats en cada Conselleria), sense perjudici que poguera aprovar-se un sol pla que compreguera a totes les entitats executores de la respectiva Administració de la Comunitat Autònoma.
- b) En l'àmbit d'entitats que integren l'Administració Local, els màxims òrgans o autoritats de govern en la respectiva Entitat Local.
- c) En les entitats integrants sector públic institucional estatal, autonòmic i local, els presidents, directors o càrrecs equivalents d'aquestes.

El SNCA recomana que els plans aprovats per les entitats decisores i executores siguin remesos a aquest través de l'adreça de correu electrònic antifraude@igae.hacienda.gob.es, així com qualsevol actualització o revisió que es produïska d'aquests.

Existeixen materials de suport per a elaborar un PMA per part de cada organisme?

- Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del PRTR del SNCA i Annex I (Excel) [Guía para la aplicación de medidas antifraude](#) en l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i els seus Annexos (<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx>)
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-15860>
- Les “Orientacions per al Reforç dels mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos, referits en l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència” elaborada per la Secretaria General de Fons Europeus. [2022-01-](#)

[24 orientaciones prevencion deteccion correccion fraude, corrupcion y conflictos intereses.pdf \(mitma.gob.es\)](https://mitma.gob.es/24_orientaciones_prevenccion_deteccion_correccion_fraude_corrupcion_y_conflictos_intereses.pdf)

- Guia bàsica Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència de 15/06/2022 de la OIReSCON, <https://www.hacienda.gob.es/RSC/OIReScon/estudios-guias-protocolos/guia-basica-plan-recuperacion.pdf>.
- “Guia AVAF: El pla d'integritat pública: full de ruta i annexos facilitadors” inclou els requisits i contingut mínim d'un pla de mesures antifrau exigint per l'Ordre 1030/2021, de 29 de setembre en relació amb els fons UE Next Generation i, que trobarà en la pàgina web de l'Agència a través del següent enllaç (https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2022/03/12_220311_Actualizacion_Guia_avaf_plan_de_integridad_publica.pdf)
- Recomanacions i eines per a elaborar i implementar “Plans de Mesures Antifrau”, OAC, Oficina Antifrau Catalunya. <https://www.antifrau.cat/es/recomendaciones-herramientas-elaborar-implementar-planes-medidas-antifraude>

És el mateix un PMA que un Pla d'Integritat?

No, no estem davant el mateix instrument. Encara que no s'establisca amb caràcter preceptiu en l'Ordre HFP/1030/2021 l'elaboració d'un pla d'integritat pública, des d'aquesta *AVAF, es recomana la seua elaboració, no sols circumscrit a l'àmbit dels fons europeus, sinó aplicable a tota l'activitat de les institucions públiques, per a això podrà servir-se de la GUIA AVAF: **EL PLA D'INTEGRITAT PÚBLICA: FULL DE RUTA I ANNEXOS FACILITADORS** que trobarà en la pàgina web de l'Agència www.antifraucv.es

No obstant això, la **Llei 1/2022, de 13 d'abril, de Transparència i Bon Govern de la Comunitat Valenciana**, contempla en el seu article 55.4, com a part del sistema d'integritat pública valenciana, el foment per part de les Administracions públiques valencianes de l'elaboració i aprovació de plans de prevenció de riscos per a la integritat a partir de l'autodiagnòstic i identificació dels riscos de major rellevància en l'organització.

Qui han d'integrar la Comissió Antifrau i quines són les seues funcions?

Sense perjudici de la potestat d'autoorganització, grandària i recursos de cada entitat promotora, des de la *AVAF se suggereix que en la composició de la Comissió no participen òrgans de govern, sense perjudici que, per part de la Comissió s'eleven a aquests òrgans quantes propostes i informes siguen necessàries, tenint en compte que l'essencial és garantir l'autonomia d'aquesta Comissió. No obstant això, cap norma, llevat d'error o omissió, exclou la participació política.

La implicació dels òrgans de govern resulta clau com a responsables últims de la selecció de les mesures voluntàries contingudes en el pla, així com de subscriure/aprovar l'avaluació de riscos i la seua actualització periòdica.

Seria convenient que les persones integrants de la mateixa comptaren amb **experiència prèvia en la gestió de riscos en les principals àrees de pràctica de l'organització**.

Tanmateix, en cas que això no siga possible, pot establir-se la crida a les sessions de treball de la Comissió a personal alié a la mateixa que compte amb els coneixements i experiència que es requerisquen.

Com a observació general, convindria **evitar la confusió de les funcions de gestió i control**. Des de l'AVAF es recomana que es procure respectar la deguda separació funcional entre la gestió, pagament i control de fons vinculats al PRTR (una de les vulnerabilitats dels sistemes de control assenyalades per la *OLAF).

Les **funcions** de la Comissió s'enumeren en la Guia del SNCA.

Quin és el canal extern a utilitzar per a denunciar frauds o irregularitats que afecten fons europeus?

El **canal de denúncies extern habilitat pel SNCA (Infraude)** disposa d'un apartat específic relatiu al Mecanisme de Recuperació i Resiliència, tenint en compte el que es disposa en la Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, sobre la forma en la qual poden procedir les persones que tinguen coneixement de fets que puguen ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

[https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-](https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldenuncias.pdf)

[es/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldenuncias.pdf](https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldenuncias.pdf)

<http://www.igae.pap.minhafp.gob.es/sitios/igae/es-ES/Paginas/Denan.aspx>.

En l'àmbit de la Comunitat Valenciana, adicionalment (però no en substitució de la bústia del SNCA), podrà utilitzar-se la bústia externa de denúncies d'aquesta Agència Valenciana Antifrau i, en tot cas, s'utilitzarà per a comunicar irregularitats d'àmbit autonòmic que no vengen referides als fons UE (això és, en matèria de plans d'integritat pública, d'àmbit més ampli).

